

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 145/23

Λουξεμβούργο, 21 Σεπτεμβρίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-143/22 | ADDE κ.λπ.

Επαναφορά ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα: η οδηγία για την επιστροφή εφαρμόζεται σε κάθε υπήκοο τρίτης χώρας που εισέρχεται στο έδαφος κράτους μέλους χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής

Τούτο ισχύει και στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έχει εισέλθει στο έδαφος κράτους μέλους πριν ακόμη διέλθει από συνοριακό σημείο διέλευσης στο οποίο διενεργούνται οι σχετικοί έλεγχοι

Διάφορες ενώσεις, μεταξύ των οποίων η ένωση Avocats pour la défense des droits des étrangers (ADDE), αμφισβητούν ενώπιον του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία) τη νομιμότητα κανονιστικής απόφασης που τροποποιεί τον Ceseda, δηλαδή τον κώδικα περί της εισόδου και διαμονής των αλλοδαπών και περί του δικαιώματος ασύλου.

Υποστηρίζουν ότι ο Ceseda, επιτρέποντας στις γαλλικές αρχές να αρνούνται την είσοδο σε υπηκόους τρίτων χωρών στα σύνορα με άλλα κράτη μέλη (στο εξής: εσωτερικά σύνορα), στα οποία έχουν επαναφερθεί προσωρινά έλεγχοι δυνάμει του κώδικα συνόρων του Σένγκεν λόγω σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια της Γαλλίας, αντιβαίνει στην οδηγία για την επιστροφή¹.

Σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, σε βάρος κάθε παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να εκδίδεται απόφαση επιστροφής. Εντούτοις ο ενδιαφερόμενος πρέπει, καταρχήν, να διαθέτει ορισμένο χρονικό διάστημα προκειμένου να αναχωρήσει οικειοθελώς από το έδαφος του κράτους μέλους. Η αναγκαστική απομάκρυνση λαμβάνει χώρα μόνον ως έσχατη λύση.

Το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) ερωτά το Δικαστήριο κατά πόσον ένα κράτος μέλος μπορεί, σε περίπτωση που αποφασίσει να επαναφέρει προσωρινά ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα, να εκδώσει σε βάρος **υπηκόου τρίτης χώρας** ο οποίος **συλλαμβάνεται, χωρίς έγκυρο τίτλο διαμονής, σε ευρισκόμενο στο έδαφος του συνοριακό σημείο διέλευσης** στο οποίο διενεργούνται τέτοιοι έλεγχοι, απόφαση απαγόρευσης εισόδου, στηριζόμενο αποκλειστικώς στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, χωρίς να υποχρεούται να τηρήσει τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες που προβλέπει η οδηγία για την επιστροφή.

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, είναι δυνατόν να εκδοθεί απόφαση απαγόρευσης

¹ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98, στο εξής: οδηγία για την επιστροφή). Αντικείμενο της οδηγίας αυτής είναι ο καθορισμός των κοινών κανόνων και διαδικασιών που πρέπει να εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σχετικά με την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο. Από την αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας προκύπτει ότι αυτή αποσκοπεί στη θέσπιση σαφών, διαφανών και δίκαιων κανόνων για τη χάραξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής περί επιστροφής, ως απαραίτητο στοιχείο για την καλή διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής.

εισόδου βάσει του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, αλλά πρέπει εντούτοις, **ενόψει της απομάκρυνσης του ενδιαφερομένου, να τηρηθούν οι κοινοί κανόνες και διαδικασίες που προβλέπει η οδηγία για την επιστροφή**, όπερ μπορεί να καταστήσει σε μεγάλο βαθμό άνευ αποτελεσματικότητας μια τέτοια απόφαση απαγόρευσης εισόδου.

Συγκεκριμένα, **η οδηγία για την επιστροφή εφαρμόζεται, κατ' αρχήν, αφ' ης στιγμής ο υπήκοος τρίτης χώρας, μετά την παράνομη είσοδό του στο έδαφος κράτους μέλους, βρίσκεται στο έδαφος αυτό χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής και συνεπώς βρίσκεται εκεί παρανόμως. Αυτό ισχύει ακόμη και όταν, όπως στην εξεταζόμενη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος συνελήφθη σε συνοριακό σημείο διέλευσης ευρισκόμενο στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους. Πράγματι, ένα πρόσωπο μπορεί να έχει εισέλθει στο έδαφος κράτους μέλους πριν ακόμη διέλθει από συνοριακό σημείο διέλευσης.**

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι μόνον κατ' εξαίρεση η οδηγία για την επιστροφή επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποκλείσουν τους υπηκόους τρίτης χώρας που διαμένουν παρανόμως στο έδαφός τους από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Καίτοι αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, όταν εκδίδεται απόφαση απαγόρευσης εισόδου σε βάρος υπηκόων τρίτων χωρών σε *εξωτερικά* σύνορα κράτους μέλους, δεν ισχύει το ίδιο όταν εκδίδεται, όπως εν προκειμένω, απόφαση απαγόρευσης εισόδου σε βάρος υπηκόων τρίτων χωρών σε *εσωτερικά* σύνορα κράτους μέλους, έστω και αν έχουν επαναφερθεί έλεγχοι σε αυτά.

Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν υπό κράτηση υπήκοο τρίτης χώρας, εν αναμονή της απομακρύνσεώς του, ιδίως οσάκις ο εν λόγω υπήκοος συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, και ότι μπορούν να προβλέπουν ποινή φυλακίσεως για την τέλεση αδικημάτων άλλων από εκείνα που στηρίζονται μόνο στην παράνομη είσοδο. Επιπλέον, η οδηγία για την επιστροφή δεν αντιτίθεται στη σύλληψη ή στην αστυνομική κράτηση ενός παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας, όταν υπάρχουν σε βάρος του υπόνοιες ότι τέλεσε άλλο αδίκημα, πέραν της απλής παράνομης εισόδου στο εθνικό έδαφος, και ειδικότερα αδίκημα το οποίο ενδέχεται να συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλεια του οικείου κράτους μέλους.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, ενδεχομένως, η σύνοψη της αποφάσεως](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

